

היי אבא,

אחת בבוקר עכשיו וסופסוף אפשר קצת לעצור ולתת ללב לחשוב ולמוח לנוח. אה, לא, זה בעצם חצות והרווחתי עוד שעה כי עוברים לשעון חורף. יופי, אין לחץ, יש יותר זמן. צריך לחבר את המילים שחיפשתי במשך היום הזה כדי לתמצת את כל מה על ליבי ומה ששמעתי וכתבו לי חברים יקרים בוואטסאפ. הם הוציאו אותי ממצאות עכשווית שאפפה אותנו כבר כמה שנים, לתקופה אחרת שלך, לעולם אחר, קיבוץ אחר, חברה אחרת, חוויות אחרות והרבה אנשים אחרים שכבר אינם. אתה היית שם, אתה השארת שם חותם שנגע בהרבה מאד אנשים שעד היום זוכרים ומוקירים לך על מעשייך. אם זה גמדא או שחייה, ברידג' או אירועי ספורט, הכנת שיעורים או ערבי תרבות, הצגות בר מצווה וסידור עבודה, תנועת הבונים ומפעל הבונים.... וגם מא"ז של הקיבוץ בעת מלחמה, ותמיד עם המון התלהבות ואהבה כי אתה באת לכאן כדי להגשים חלום.

החיים השלוים שלך באוסטרליה לא עניינו אותך, בער בכ הרצון לעלות לארץ ולהצטרף לקיבוץ כדי להגשים את חלום החלוציות שעליו התחנכת וגדלת. נפנת את החזון של אבא שלך שתהיה עורך דין או רופא ועלית על דגמחים וקדימה לישראל.

הגעת לקיבוץ שחיו בו אנשים שבאו מכל העולם עם אידיאלים ואנרגיות ורצון להגשים חלום כמו שלך. החיים היו מאד פשוטים וזה התאים לך. אף פעם לא רצית לשבת ולהתעמק בלימודים, אין לזה זמן, צריך לעבוד. אתה הטבעת בנו את רוח ההתנדבות והאחריות שהיו בך, אין מקום בקיבוץ למי שלא תורם ולא משקיע. חד וחלק. אבל ידעת גם להכיר באותם אנשים אומללים שהגיעו לקיבוץ בלי עבר ובלי עתיד ונתת להם את כל הלב והכבוד כי לכולם יש אותו חלום.... אין לי כוונה למנות את כל אותם אירועים שקרו בקיבוץ במשך כל כך הרבה שנים ושאתה היית מעורב בהם. מספיק שאגיד שלא היה נושא שלא היתה לך עליו דיעה ולא תמיד הכי מקובלת על הציבור, אבל ידעת להילחם עבורה בעקשנות שהגיעה לדציבלים מאד גבוהים, באסיפות הקיבוץ במועדון חברים.

אתה ידעת לכתוב תסריטים, היית גאון בזה. ולראייה המצגת בר מצווה שלנו לרגל 20 שנות עצמאות למדינה. 20 מופעים קצרים שמתארים את העליה לקיבוץ והחיים במדינה. אנחנו הינוקות לא מבינים כלום, מתבלבלים בין כל הריקודים ושירים וההצגות ולא רואים את כל הסיפור. ואתה ניהלת את הכל וראית בראש איך הכל בסוף יתחבר.

את תוכנת אקסל היו צריכים לבסס על הסדר ואירגון שבה ניהלת את מפעל גמדא והמחסן בהבונים, למרות שלא היה לך מושג בתוכנות מחשב. התעצבנת מכל אותם חוכמולוגים אקדמאים שבאו להראות לך איך מנהלים, מחסן של עשרות אלפי חלקים בתכנת מחשב. ובזמן שהם ניסו להכניס נתונים אתה כבר הלכת למדף והוצאת את החלקים למשלוח.

ולא שכחנו את ימי הברידג' הסוערים, כל שבת בצהריים דייב ואתה מנהלים קרב מוחות מול עוד 2 טירונים שאין להם מושג בקלפים שיש להם אבל אתם רק מחממים אחד את השני והם כבר לא קיימים. דורות שלמים של שחקני ברידג' עברו תחת הידיים שלך. ובסופו של דבר זה מה שהחזיק אותך לאורך הרבה מאד שנים, התמסרת לזה וראית בזה שליחות חינוכית.

ואז יום אחד החלום הזה התנפץ ויחד איתו אתה התחלת לדעוך מבפנים. אפשר ללמוד הרבה מה קורה לבנאדם שחי בשביל חלום ויום אחד הוא מבין שזה נגמר.

אתה צריך לחיות עם עצמך כי אין לך יותר עם מי לשתף את החלום. ההכלה שלקחו לך אותו היה לך קשה מאד, ואתה לאט לאט נאכלת מבפנים. הסתגרת ולא נתת לאנשים סביבך להיכנס פנימה לעולם שלך. אפילו הנכדים שהתחילו לנבוט בקצב מסחרר לא הביאו לך סיפוק והתכנסת פנימה יותר ויותר.

אין לי ספק שזה מה שהביא גם להדרדרות במצבך הבריאותי, עד כדי אישפוז ופרוצדורה מורכבת, שלעולם השאירה אותך פחות או יותר מרותק לכיסא. הרבה נושאים שבערו בקירבך כבר לא עניינו אותך, לא הברידג' ולא המצב במדינה ואפילו גם ספורט פחות ריגש אותך. אבל התקופה הזו גם עשתה בך שינוי פנימי שנגע לנו, כי לא הכרנו אותה אצלך. נהיית מאד רגיש. כן, אותו אבא קשוח וקפדן נעלם וכל כולך אסיר תודה ומתרגש מכל החום שקיבלת מהמשפחה. החיים שלך הצטמצמו לחדר עם טלוויזיה, אוזניות ולוח מחיק לכתבה, כי כבר לא יכולת לדבר וגם השמיעה לא מי יודע (זוכר את הבדיחה על התינוק במבחנה?) זה מה שנשאר; בדיחות, תמונות מהמחשב של כל הנכדים ועוברים לשידורי הספורט בטלוויזיה. כמה שניסיתי לעניין אותך בשידורי הטור דה פרנס ולהסביר לך מי זה מי ומה האסטרטגיה של כל קבוצה ולו רק כדי שאני אוכל גם לראות את השידור.

אבל יותר מכל דבר שהיה לנו מהביקורים האלו אצלך, היה לשוחח ולהכיר את ג'ו. מי שלא מכיר את ג'ו כנראה שלא חי בקיבוץ. ג'ו הגיע אלינו כשהיית עדיין בתהליכי שיקום מהפרוצדורה, אבל אז עוד לא הבנו מה נפל בחלקינו. בהתחלה היית מאד אלים ולא קיבלת את הרעיון שבחור יגור אצלך בבית וינהל לך את החיים. לקח עוד קצת זמן וקלטת משהו שגם אנחנו התחלנו להבין. ג'ו הוא לא עובד זר שבא לטפל באבא, ג'ו הוא בן משפחה שלנו, ג'ו הוא המלאך שנפל עלינו משמיים, ג'ו הוא הרופא, האחות, הפסיכולוג, הטכנאי, הפדנט הכי מסודר שיש לסדר וניקיון, הגנן הכי מוכשר שיודע לגדל פירות וירקות, הכי מבין בכל הציוד הרפואי המורכב שיש בבית, ויותר מכל המבשל אוכל הודי אגדי, שזכינו לא פעם להנות מהמאכלים האקזוטיים שהכין. רוב השעות איתך שישנת עברו עלי בסיפורים מרתקים ומרגשים על החיים שלו בהודו ועל המשפחה שלו שנשארה שם. כן, בלי ג'ו מי יודע איך היה הסיפור שלנו מסתיים, אבל הוא בטח היה קצר יותר. ואתה למדת להכיר בו ולסמוך עליו, את הקשר ביניכם והאופן שבו ג'ו היה תופס את תשומת הלב שלך כדי שתגיב לאורחים (לאורחות לא היה צורך לתפוס את תשומת ליבך) היה מעורר השתאות. החיוך שלך מייד הגיע ואם לא נרדמת שוב, היה אפשר גם לנהל איתך שיחה, או יותר נכון מונולוג.

אז כמו שפתחתי את דברי ואמרתי שחברי הטובים הוציאו אותי מהמציאות העכשווית, אני חושב שאולי גם טוב ונכון שישמעו את הפרק האחרון שלך, שלא היה גלוי וחשוף לכולם. אם אחפש את מה שבעיניי מאפיין אותך יותר מכל וליווה אותך לאורך כל חיך זה היכולת שלך ללכת עם האמת שלך, להתמודד עם זה, לעולם לא להתלונן או להתבכין על גורלך ואף פעם לא להפיל את האשמה על אחרים. כך היה כשיצאת מהבית באוסטרליה, כך היה בקיבוץ, כך היה עם אמא וכך היה עם ההתמודדות שלך בתקופה האחרונה שבה סבלת לא מעט. אתה הקלת עלינו מאד בזה ולמדנו להעריך מאד את התכונה הזו שלך. הגעת בסופו של דבר לגיל מופלג ואם הייתי מספר לך על זה כשהיית במיטבך, היית אומר לי לדדור אותך במידורן מזמן. והנה, הגענו עד כאן ולא דירדרנו. עברת חתיכת דרך ארוכה, מרחוב הירקון בתל אביב, בנסיעה במונית דרך מדבריות עירק, אירן ופקיסטן עד הודו ומשם באוניה לאוסטרליה, ומשם חזרה לישראל. אז עכשיו זמן לנוח.

אמיר

אוהב ומתגעגע